

OMRÖSTNINGS- OCH VALORDNING (A: fullmäktigeval och B: TEK:s förbundsomröstning i sakfrågor)

Godkänd vid TEK:s fullmäktigemöte 20.11.2015/5.4.2019/25.3.2022

Omröstnings- och valordning vid Teknikens Akademikerförbund TEK rf:s förbundsomröstning och Teknikens Akademiker rf:s medlemsomröstning

A. FULLMÄKTIGEVAL**I Allmänna bestämmelser****1 §**

Fullmäktigeval förrättas vart tredje år och där väljs ledamöterna för mandatperioden i enlighet med 10 § i TEK:s stadgar och 7 § i Teknikens Akademiker rf:s stadgar. Mandatperioden är tre år från och med början av följande augusti månad.

2 §

Fullmäktigevalet genomförs som en kombination av

A. TEK:s förbundsomröstning, där de ordinarie personmedlemmar som TEK:s medlemsföreningar har uppgett är röstberättigade och valbara, och

B. Teknikens Akademiker rf:s medlemsomröstning, där Teknikens Akademiker rf:s årsmedlemmar är röstberättigade och valbara.

TEK:s medlemsföreningar är Teknikens Akademiker rf (TA) och Tekniska Föreningen i Finland rf (TFiF).

3 §

Fullmäktigevalet förrättas som proportionellt val, vilket beskrivs mer i detalj i 23 § nedan.

II Valkretsar, valområden och fördelning av fullmäktigeplatser**4 §**

Varje medlemsförening i TEK bildar en egen valkrets. Teknikens Akademiker rf:s valkrets är indelad i fyra (4) valområden. Valområdenas gränser och sättet att förrätta valet fastställs av fullmäktige på framställning av styrelsen.

5 §

Vid höstmötet det år som föregår valåret fastställer fullmäktige utifrån medlemssituationen den 1 oktober det aktuella året det totala antalet ledamöter i fullmäktige, fördelningen av dem mellan valkretsarna och vidare fördelningen mellan valområdena av de fullmäktigeledamöter som ska väljas i Teknikens Akademiker rf:s valkrets. I beslutet beaktas bestämmelserna i 10 § 2 och 3 mom. i TEK:s stadgar samt 7 § 2 och 3 mom. i Teknikens Akademiker rf:s stadgar. Vid beslut om fördelningen mellan valområdena av de ledamöter som ska väljas i Teknikens Akademiker rf:s valkrets beaktas endast de årsmedlemmar som bor i Finland.

III Valnämnd

6 §

Styrelsen tillsätter en valnämnd, som består av en ordförande och högst fjorton (14) medlemmar samt personliga suppleanter för samtliga. Om en medlem i valnämnden har förhinder sköts hans uppgift av suppleanten. Valnämnden ska opartiskt representera olika åsiktsriktningar. Valnämnden väljer inom sig en vice ordförande och kallar en sekreterare från organisationens kontor.

7 §

Valnämnden har till uppgift att verkställa fullmäktigevalet och därmed i synnerhet att

- ge närmare anvisningar för fullmäktigevalet
- ge anvisningar om den marknadsföring som organisationen bekostar
- i oklara fall lösa frågor om rösträtt och valbarhet.

Omröstnings- och valordning – fullmäktigeval

- göra sammanställningar av kandidatlistorna
- räkna resultatet för fullmäktigevalet
- behandla besvär som gäller fullmäktigevalet.

8 §

Valnämnden är beslutsför om den har sammankallats genom ett meddelande till alla medlemmar före sammanträdet samt valnämndens ordförande eller vice ordförande och totalt över hälften av valnämndens medlemmar är närvarande.

Valnämndens beslut kan överklagas till styrelsen.

IV Förrättande av fullmäktigeval

9 §

I fullmäktigevalet är en personmedlem i en av TEK:s medlemsföreningar röstberättigad och valbar i den valkrets dit hen enligt 4 § hör. En medlem som hör till Teknikens Akademiker rf:s valkrets är röstberättigad i det valområde där hen bodde den 1 januari valåret. En årsmedlem i Teknikens Akademiker rf som vid denna tidpunkt bodde utomlands är dock röstberättigad i det valområde som hen själv väljer. En årsmedlem i Teknikens Akademiker rf är valbar i det valområde som hen själv väljer.

10 §

För fullmäktigevalet kan minst tre (3) valbara personmedlemmar i TEK:s medlemsföreningar underteckna ett avtalsdokument om ingående av ett valförbund. Genom avtalet nominerar de den eller de personer som anges i avtalet till kandidater i fullmäktigevalet i samma valkrets som undertecknarna av avtalet.

Avtalsdokumentet ska före utsatt tid lämnas till valnämnden, som utifrån de avtalsdokument som den tagit emot gör en sammanställning av kandidatlistorna.

11 §

I valförbundets avtalsdokument ska undertecknarna intyga att de personer som nomineras till kandidater har samtyckt till det och att alla personer som anges i avtalsdokumentet är valbara. Dessutom ska en av undertecknarna i avtalsdokumentet ges fullmakt att vara ombud för valförbundet. I kandidatlistan som tas upp i avtalsdokumentet ska anges kandidaternas efternamn,

förnamn, födelsedatum och valkrets samt i Teknikens Akademiker rf:s valkrets dessutom det eller de valområden där valförbundet har ingått. Valförbundets avtalsdokument ska undertecknas för hand eller elektroniskt, och endast det avtalsdokument som har undertecknats senast är giltigt.

I de valkretsar som inte har separata valområden får ett valförbund ha högst dubbelt så många kandidater som det antal personer som ska väljas i valkretsen plus en. Om det i valkretsen finns flera valområden får ett valförbund ha dubbelt så många kandidater som det antal personer som ska väljas i valområdet plus en. I avtalsdokumentet ska kandidaterna räknas upp i den ordning som man begär att de förs in i sammanställningen av kandidatlistorna. Valförbundet får ha en beteckning, som i så fall ska anges i avtalsdokumentet.

12 §

Det är inte tillåtet att ställa upp som kandidat för mer än ett valförbund. Det är inte heller tillåtet att underteckna fler än ett valförbunds avtalsdokument.

13 §

Om två eller flera valförbund i samma valkrets eller i samma valområde i Teknikens Akademiker rf:s valkrets vill bilda en valring ska ett skriftligt avtal ingås om detta. Avtalet ska undertecknas av ombudet för varje valförbund. I avtalsdokumentet ska valförbunden anges i den ordning som man begär att de förs in i sammanställningen av kandidatlistorna. Ett valförbund kan i en valkrets och i ett valområde i Teknikens Akademiker rf:s valkrets ansluta sig till endast en valring. Valringen får ha en beteckning, som ska anges i avtalsdokumentet.

14 §

Om antalet kandidater i en valkrets eller i ett valområde i Teknikens Akademiker rf:s valkrets är mindre eller lika många som det antal personer som ska väljas i valet genomförs ingen omröstning i den valkretsen eller i det av Teknikens Akademiker rf:s valområden. Om det totala antalet kandidater är mindre än den minimistorlek för fullmäktige som fastställs i TEK:s stadgar eller om antalet kandidater i Teknikens Akademiker rf:s valkrets är mindre än den minimistorlek för fullmäktige som fastställs i Teknikens Akademiker rf:s stadgar ska tiden för kandidatnominering förlängas.

15 §

Till varje röstberättigad medlem i varje valkrets skickar valnämnden en sammanställning av kandidatlistorna för den aktuella valkretsen, och i fråga om Teknikens Akademiker rf:s valkrets för det aktuella valområdet, och om poströstning tillämpas, även en röstsedel jämte svarskuvert. Meddelandet skickas endast elektroniskt om medlemmen uttryckligen har begärt elektroniska utskick i sina medlemsuppgifter.

16 §

Elektronisk röstning: en röstberättigad som använder sin rösträtt röstar med det tekniska hjälpmedel som valnämnden har fastställt i enlighet med en separat anvisning. Väljarens identitet bekräftas med en identifieringsmetod.

17 §

Poströstning: en röstberättigad som använder sin rösträtt ska på röstedeln skriva numret på den kandidat som hen röstar på i den egna valkretsen, och i fråga om Teknikens Akademiker rf:s valkrets i det egna valområdet, och skicka sedeln i svarskuvertet till valnämnden.

Väljarens identitet bekräftas genom underskrift eller någon annan tillförlitlig identifieringsmetod. Kuverten åtskiljs från röstsedlarna innan röstsedlarna öppnas.

V Fastställande av resultat

18 §

När röstningstiden har gått ut räknar valnämnden rösterna per valkrets, och i fråga om Teknikens Akademiker rf, per valområde.

19 §

När de elektroniska rösterna räknas godkänns endast de röster som getts inom utsatt tid. Upptagningar i röstlängden görs på basis av röstningsidentifieringen. Rösterna räknas maskinellt och valnämnden fastställer antalet röster.

20 §

När poströsterna räknas genomförs följande åtgärder:

1. De förslutna svarskuverten kontrolleras och räknas.
2. Kuverten öppnas och skiljs åt från röstsedlarna medan sedlarna ännu är vikta. Samtidigt säkerställs att inget kuvert innehåller mer än en röstsedel.
3. Röstsedlarna öppnas och kontrolleras. Valnämnden beslutar om att förkasta röstsedlar, och förkastade sedlar läggs i en separat hög.
4. Valnämnden fastställer röstantalen.

21 §

Vid poströstning förkastas en röstsedel om

- den inte har skickats till valnämnden inom utsatt tid
- det inte är en röstsedel som erhållits av valnämnden
- numret på kandidatlistan har angetts så att det inte helt tydligt framgår vilken lista väljaren avser
- andra anteckningar har gjorts på sedeln
- svarskuvertet inte är lämpligt
- svarskuvertet inte har undertecknats eller på annat sätt specificerats
- det finns flera röstsedlar i svarskuvertet
- det konstateras att väljaren inte är röstberättigad
- det upptäcks att rösten inte har getts till en kandidat i väljarens egen valkrets, eller i fråga om Teknikens Akademiker rf:s valkrets, i det egna valområdet
- den röstberättigade har röstat elektroniskt.

22 §

Varje röstberättigad medlem i förbundet har rätt att rösta endast en gång i valet. Om både elektronisk röstning och poströstning tillämpas och den röstberättigade har försökt rösta på båda sätten godkänns endast den röst som getts elektroniskt.

Om både elektronisk röstning och poströstning tillämpas räknas de godkända rösterna ihop, och valnämnden fastställer resultatet.

23 §

Kandidaterna i varje valförbund ordnas enligt den mängd röster de har fått. Den inbördes ordningen bland dem som fått lika många röster fastställs genom lottdragning. Efter det anges valförbundets

totala röstantal som jämförelsetal för den av valförbundets kandidater som fått flest röster, den som fått andra flest röster får hälften av det (1/2), den som fått tredje flest en tredjedel (1/3) och så vidare. Om valförbundet inte har anslutit sig till någon valring är dessa jämförelsetal kandidaternas slutliga jämförelsetal. Om en del valförbund har bildat valringar fastställs den inbördes ordningen för dessa valförbunds kandidater med hjälp av jämförelsetal på det sätt som anges i 1 mom. Efter det ger man den av valringens kandidater som fått det största jämförelsetalet det totala antalet röster för hela valringen som slutligt jämförelsetal, den som fått det andra största jämförelsetalet hälften (1/2) av det, den som fått det tredje största en tredjedel (1/3) och så vidare. Den inbördes ordningen bland dem som fått samma jämförelsetal fastställs genom lottdragning.

24 §

Valnämnden ska föra protokoll över rösträkningen, och av den ska framgå räkningens olika faser, vilka observationer som gjorts och vilka beslut som fattats i samband med den samt det slutgiltiga resultatet.

25 §

Valnämnden gör en sammanställning av resultatet av rösträkningen som ska innehålla lika många fullmäktigeledamöter från varje valkrets och, i fråga om Teknikens Akademiker rf:s valkrets, från varje valområde som det antal som ska väljas i den ordning som de slutliga jämförelsetalen visar samt utöver dessa för varje valkrets och, i fråga om Teknikens Akademiker rf:s valkrets, för varje valområde suppleanter för kandidaterna från varje valförbund i den ordning som jämförelsetalen anger. Vidare tillkommer det utöver ovanstående suppleanter en suppleant i den ordning som kandidaternas jämförelsetal anger till varje valförbund i varje valkrets och, i fråga om Teknikens Akademiker rf:s valkrets, i varje valområde. För tydlighetens skull konstateras att antalet suppleanter är således en mer än antalet ordinarie ledamöter.

Om det i en valkrets och, i fråga om Teknikens Akademiker rf:s valkrets, i ett valområde har ställts upp lika många valbara kandidater i fullmäktigevalet som det antal som ska väljas genomförs ingen omröstning, utan kandidaterna upptas direkt i den sammanställning av resultaten som valnämnden upprättat.

26 §

Efter att styrelsens ordförande har undertecknat valnämndens protokoll och sammanställningen av resultatet, träder resultatet i kraft. Ur valresultatet publiceras namnen på samtliga invalda ledamöter och suppleanter samt separat namnen på och röstantalerna för samtliga kandidater, valförbundens och valringarnas röstantal samt jämförelsetalen per valkrets och per valområde på en eller flera av organisationens plattformar som är öppna för alla.

VI Särskilda bestämmelser

27 §

I fullmäktigevalet följs den tidsplan som valnämnden fastställt för valåret i fråga. Valresultatet ska dock vara klart senast den sista april valåret.

28 §

Beslut om ändringar i del A (Fullmäktigeval) av denna omröstnings- och valordning fattas av fullmäktige.

Del A av omröstnings- och valordningen

Godkänd vid fullmäktiges sammanträde den 25 mars 2022

B. TEK:S FÖRBUNDSOMRÖSTNING I SAKFRÅGOR

I Allmänna bestämmelser

1 §

Förbundsomröstning (medlemsomröstning) i sakfrågor förrättas genom beslut av styrelsen eller fullmäktige, eller på krav av medlemsorganisationerna i enlighet med 9 § i stadgarna. När den fråga som ska lösas berör endast en del av medlemsföreningarnas personmedlemsfält kan styrelsen besluta att genomföra förbundsomröstningen i begränsad form för det nämnda medlemsfältet. Alla som direkt berörs av frågan som ska lösas ska dock ha möjlighet att delta i omröstningen.

II Genomförande av förbundsomröstning

2 §

Styrelsen svarar för att genomföra förbundsomröstningen.

3 §

Tidpunkten för förbundsomröstningen fastställs av styrelsen med beaktande av eventuella krav på tidsplanen enligt 9 § i stadgarna. Som föremål för omröstningen ställs endast två (2) motsatta förslag. Medlemmarna ska ges minst sju (7) dygn på sig att rösta från det att röstningsförslagen har skickats ut skriftligen. I förbundsomröstningen har varje personmedlem som är registrerad i en av förbundets medlemsföreningar en (1) röst.

4 §

Styrelsen räknar resultatet av omröstningen och informerar medlemsföreningarna om det slutgiltiga resultatet så att det separata omröstningsresultatet för varje medlemsförening som deltagit i förbundsomröstningen samt slutresultatet i omröstningen framgår.

III Uppkomsten av beslut

5 §

Om ett förslag som är föremål för omröstning understöds av minst två tredjedelar (2/3) av de som deltagit i omröstningen är resultatet av förbundsomröstningen bindande för styrelsen. Om inte ovanstående majoritet uppstår är omröstningsresultatet rådgivande för styrelsen och binder den inte när den fattar sitt slutgiltiga beslut.

IV Särskilda bestämmelser

6 §

Beslut om ändringar i del B av denna omröstnings- och valordning fattas av TEK:s fullmäktige.

Del B av omröstnings- och valordningen

Godkänd vid fullmäktiges vårmöte den 5 april 2019